II

(Akty, jejichž zveřejnění není povinné)

KOMISE

ROZHODNUTÍ KOMISE

ze dne 8. února 2006

Státní podpora C 22/2004 (ex N 648/2001) o daňových odpočtech pro rybáře z povolání (Švédsko)

(oznámeno pod číslem K(2006) 265)

(Pouze švédské znění je závazné)

(Text s významem pro EHP)

(2006/269/ES)

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 88 odst. 2 první pododstavec této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES [1], a zejména na článek 14 tohoto nařízení,

poté, co v souladu s čl. 88 odst. 2 prvním pododstavcem Smlouvy o ES vyzvala zúčastněné strany, aby předložily připomínky,

vzhledem k těmto důvodům:

I.

POSTUP

(1) Dne 4. září 2001 oznámily švédské orgány Komisi návrh novely zákona o dani z příjmů (1999:1229). Komise požádala o další informace o tomto návrhu zákona dopisy ze dne 10. prosince 2001, 25. dubna 2002, 23. července 2002, 4. října 2002, 11. března 2003, 24. července 2003 a 3. února 2004, na které švédské orgány odpověděly dopisy ze dne 26. února 2002, 7. června 2002, 29. července 2002, 19. prosince 2002, 19. května 2003, 19. prosince 2003 a 8. března 2004.

(2) Dopisem ze dne 16. června 2004 informovala Komise Švédsko o rozhodnutí zahájit v souvislosti s tímto návrhem zákona formální vyšetřovací řízení stanovené v čl. 88 odst. 2 Smlouvy o ES.

(3) Rozhodnutí Komise o zahájení formálního vyšetřovacího řízení bylo zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie* dne 20. října 2004 [2]. Komise vyzvala všechny zúčastněné strany, aby předložily svá vyjádření k případu. Švédské orgány odpověděly dopisem ze dne 9. listopadu 2004. Žádné další připomínky nebyly obdrženy.

II.

POPIS OPATŘENÍ

(4) Cílem oznámeného návrhu zákona, tedy návrhu novely zákona o dani z příjmů (1999:1229) je poskytnout všem rybářům s licencí náhradu za náklady vznikající při rybolovu. Tím by se změnil stávající systém daňových výhod.

Stávající daňový systém

(5) V roce 2002 švédská daňová správa vydala nová obecná doporučení o daňových odpočtech pro rybáře z povolání, která jsou stále použitelná a která v zásadě představují použití obecného systému zdanění v odvětví rybolovu, přičemž tento systém se vztahuje i na všechna ostatní odvětví. Daňové výhody pro rybáře zavedené v uvedeném roce tudíž nejsou považovány za podporu.

[1] Úř. věst. L 83, 27.3.1999, s. 1. Nařízení ve znění aktu o přistoupení z roku 2003.

[2] Úř. věst. C 258, 20.10.2004, s. 2.

(6) Podle doporučení z roku 2002 může rybář daňových odpočtů využít jen v případě, že na rybářské plavbě strávil noc mimo domov, protože přenocování mimo domov je všeobecnou podmínkou v rámci obecného daňového systému. Rovněž podle těchto doporučení mohou rybáři uplatňovat stejné standardní daňové odpočty za zvýšené životní náklady jako ostatní samostatně výdělečně činné osoby a ve stejné výši. Švédské orgány uvádějí, že 99 % rybářů z povolání ve Švédsku pracuje jako samostatně výdělečně činné osoby, a tedy představuje jednočlenné podniky.

(7) Podle současných předpisů se v případě nákladů na ubytování použijí stejná pravidla u rybářů i u ostatních samostatně výdělečně činných osob. Obvykle se standardní daňový odpočet uplatní za každou noc strávenou mimo domov. To znamená, že rybáři i ostatní mohou uplatnit standardní odpočet ve výši 95 SEK za den, aniž by museli konkrétně prokazovat skutečně vynaložené výdaje.

(8) Samostatně výdělečně činné osoby působící v jiných odvětvích jsou povinny podávat uspokojivé vysvětlení ohledně svých zvýšených nákladů, včetně informací o datu, účelu a místu určení služební cesty a času cesty na místo určení a zpáteční cesty.

(9) Na rybáře se požadavek podávat takové vysvětlení nevztahuje, ale daňový odpočet lze uplatnit jedině v případě, že rybářské plavby zahrnují strávení noci mimo domov. Aby mohli správci daní vypočítat výši standardního odpočtu, na kterou má rybář nárok, musí rybář předložit informace o datech a trvání rybářských plaveb. Švédské orgány zvolily toto kritérium, aby nekomplikovaly daňový systém a jeho používání, protože z povahy rybářských plaveb vyplývá, že jsou součástí výdělečné činnosti rybáře.

(10) Jestliže se má za to, že zvýšené životní náklady přesahují paušální částku 95 SEK za den, mají jak rybáři, tak ostatní samostatně výdělečně činné osoby možnost prokázat, že jejich zvýšené životní náklady jsou vyšší než standardní odpočet, a to předložením výkazu všech pracovních pobytů/služebních cest za dané zdaňovací období. Pokud si tuto možnost zvolí, použije se pro celý rok, a ve stejném zdaňovacím období tedy není možné uplatnit paušální částku u některých cest a u jiných skutečné výdaje.

Navrhovaný režim

(11) Nový režim oznámený Komisi umožňuje využití daňových odpočtů za zvýšené životní náklady bez nutnosti strávit noc mimo domov. Tento režim, který se vztahuje jen na rybáře, tak dává rybářům, kteří netráví noci mimo domov, stejné podmínky z hlediska zdanění jako těm, kteří noci mimo domov tráví.

(12) Cílem oznámeného režimu je vyrovnání podmínek hospodářské soutěže pro švédské, dánské a norské rybáře a odstranění nerovnováhy mezi rybáři, kteří mohou těchto daňových odpočtů využívat, a těmi, kteří nemohou.

(13) Navíc dojde ke snížení administrativní zátěže pro rybáře i správce daní, protože se má za to, že odpočty vypočítané jako určitý procentní podíl z příjmů se snadněji spravují a ověřují než odpočty uplatňované podle počtu dní rybolovu.

(14) Důsledkem nového režimu bude, že systému daňových odpočtů budou na rozdíl od současnosti moci využívat i rybáři lovící při pobřeží a v jezerech. Tito rybáři by tak měli prospěch z nového režimu, aniž by se uplatňoval předpoklad, že přenocovali mimo domov (a případně jim vznikly výdaje), protože jedinou podmínkou vyplacení příslušných částek je držení licence k profesionálnímu rybolovu.

(15) Stejně jako v současném režimu, který se vztahuje na všechna odvětví, by rybáři, kteří využijí oznámený režim, nemohli uplatňovat jiné daňové odpočty za zvýšené životní náklady.

(16) Snížení daňové zátěže každého rybáře použitelné v rámci současného režimu, tedy 95 SEK za den, se mění. Bude se vypočítávat na základě procentního podílu z příjmu, přičemž nesmí překročit 40 000 SEK (4 444 EUR) za rok. Odpočet navíc nesmí přesáhnout 20 % ročního příjmu. To například znamená, že při ročním příjmu ve výši 100 000 SEK (11 111 EUR) bude odpočet činit 20 000 SEK (2 222 EUR) a že maximální odpočet lze uplatnit jedině v případě, že roční příjem dosáhne alespoň 200 000 SEK (22 222 EUR).

(17) Dopisem ze dne 4. října 2002 se Komise dotázala švédských orgánů, zda mohou předložit odhad toho, kolik z 2 000 rybářů z povolání, kteří budou způsobilí k využití ustanovení návrhu zákona, bude moci uplatňovat maximální odpočet ve výši 40 000 SEK, tj. kolik rybářů má roční příjem ve výši alespoň 200 000 SEK.

(18) Dopisem ze dne 19. prosince 2002 švédské orgány odpověděly, že nejsou k dispozici žádné statistické údaje o příjmech rybářů z povolání pocházejících výlučně z rybolovné činnosti, takže tuto konkrétní otázku nelze zodpovědět.

Rozpočet

(19) Z údajů v oznámeních vyplývá, že pokud by byl oznámený režim používán, způsoboval by švédskému státu ztrátu ve výši 34 400 000 SEK (3 822 222 EUR) za rok, z čehož by 18 200 000 SEK (2 022 222 EUR) představovaly ztráty na příspěvcích do státního sociálního systému a 16 200 000 SEK (1 800 000 EUR) snížení místních daňových příjmů všech dotčených regionů.

(20) Ve Švédsku je přibližně 3 000 licencovaných rybářů z povolání, z nichž zhruba 2 000 v současnosti vykonává rybolovnou činnost. V době zahájení formálního přezkumu nedisponovaly švédské orgány údaji o tom, kolik z těchto 2 000 činných licencovaných rybářů podniká rybářské plavby zahrnující trávení nocí mimo domov. Z toho důvodu nebylo možné odhadnout, kolik rybářů nyní může využívat stávajících daňových výhod pro rybáře.

III.

DŮVODY ZAHÁJENÍ FORMÁLNÍHO VYŠETŘOVACÍHO ŘÍZENÍ

(21) Komise měla za to, že stávající systém daňových odpočtů platí pro všechna hospodářská odvětví stejně, a nejedná se tedy o selektivní výhodu pro odvětví rybolovu, nýbrž o všeobecné opatření. Komise usoudila, že umožněním daňových odpočtů bez toho, aby rybáři museli trávit noci mimo domov, by systém poskytl selektivní výhodu odvětví rybolovu, která není k dispozici ostatním odvětvím. Přitom se jevilo, že tato výhoda je přiznávána, aniž by příjemcům ukládala jakékoli povinnosti. Zdálo se tedy, že tato opatření jsou určena ke zlepšení situace podniků a zvýšení jejich obchodní likvidity a že vedou ke zvýšení příjmů příjemce, a proto jsou jakožto provozní podpora neslučitelná se společným trhem.

IV.

PŘIPOMÍNKY ŠVÉDSKÝCH ORGÁNŮ

(22) Podle švédských orgánů bylo opatření navrženo s cílem odstranit nerovnováhu mezi rybáři, kteří mohou využívat současného systému daňových odpočtů (tj. těmi, kteří tráví noci mimo domov), a těmi, kteří ho využívat nemohou (rybáři lovícími při pobřeží či v jezerech), a uvést použitelný daňový režim do souladu se sousedními státy.

(23) Švédské orgány odhadují, že 1 500 z 2 000 v současnosti činných licencovaných rybářů nyní podniká rybářské plavby, jež zahrnují přenocování mimo domov, a z navrhovaného režimu tedy bude mít prospěch 500 rybářů, kteří nyní daňových odpočtů nevyužívají.

(24) V rámci stávajícího systému mohou rybáři odpočítávat pevnou částku za jídlo a drobné výlohy a za ubytování. Jak je uvedeno výše, švédské orgány tvrdí, že mnoho rybářů z povolání ve Švédsku podniká dlouhé rybářské plavby, což při současném systému daňových odpočtů vede k tomu, že se správci daní musejí zabývat velkým počtem případů týkajících se odpočtů za zvýšené životní náklady v souvislosti s rybářskými plavbami.

(25) Švédské orgány tvrdí, že by režim měl být povolen, protože vyrovnává daňové postavení rybářů z povolání, kteří tráví noci mimo domov, a těch, kteří to nečiní, neboť jejich náklady jsou podobné, a proto je vhodné u obou skupin používat stejné daňové zacházení.

(26) Švédské orgány dále uvádějí, že zvláštní daňový předpis je odůvodněn zvláštní povahou nároků kladených na rybáře z povolání a že vzhledem k tomu, že rybáři obvykle nepůsobí ve velkém, usnadní zjednodušení odpočtů správní úkony jak pro správce daně, tak pro samotné rybáře. Švédské orgány proto tvrdí, že navržený předpis je nezbytný pro účinnost švédského daňového systému a je odůvodněn povahou či celkovou strukturou tohoto systému.

(27) Konečně pokud jde o rozpočet, švédské orgány uvádějí, že výpočet ztráty pro švédský stát je nesprávný a že vliv na rozpočet by měl být považován za okrajový. Konstatují, že stávající režim způsobuje daňový výpadek ve výši 41 100 000 SEK (4 566 667 EUR) a že kdyby všichni rybáři z povolání využili oznámeného nového režimu, výpadek by činil pouze 34 300 000 SEK (3 811 111 EUR). Kromě toho se má za to, že asi 500 rybářů by nového režimu nevyužívalo a pokračovalo by v používání stávajících pravidel, protože tento nový režim by byl pro některé rybáře v současnosti využívající nyní platná pravidla nevýhodný.

(28) Na tomto základě švédské orgány vypočítaly, že by dopad na veřejné finance v roce 2005 činil 49 700 000 SEK (5 522 222 EUR), což odpovídá odpočtům podle stávajícího režimu ve výši 41 100 000 SEK (4 566 667 EUR) a odpočtům podle navrhovaného režimu ve výši 8 600 000 SEK (955 556 EUR).

V.

HODNOCENÍ

A. **Existence státní podpory**

(29) Aby se jednalo o státní podporu, musí opatření zaprvé poskytovat příjemcům výhodu, jež snižuje náklady, které normálně zatěžují jejich rozpočty. Taková výhoda může být poskytnuta prostřednictvím různých způsobů snížení daňové zátěže, včetně snížení daňového základu, což je případ tohoto oznámeného režimu.

(30) Zadruhé musí být výhoda poskytnuta státem nebo ze státních prostředků. Ztráta daňových příjmů se rovná spotřebě státních prostředků ve formě daňových výdajů. I to platí v případě tohoto oznámeného režimu.

(31) Zatřetí musí opatření ovlivnit obchod mezi členskými státy a narušit hospodářskou soutěž nebo hrozit jejím narušením. Podpora v jakékoli formě, která zvýhodňuje určité odvětví, narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž. Obchod mezi členskými státy je ovlivněn tehdy, když dotyčné odvětví provozuje hospodářskou činnost zahrnující obchod mezi těmito státy, což u odvětví rybolovu platí.

(32) Skutečnost, že opatření přibližuje náklady daného odvětví k nákladům jeho soutěžitelů v jiných členských státech, mu neodebírá charakter podpory ([1]).

(33) Konečně musí být opatření specifické nebo selektivní tím, že zvýhodňuje určité podniky nebo výrobu určitého zboží. Selektivní povaha opatření ovšem může být odůvodněna povahou nebo celkovou strukturou systému. Je však na členském státu, aby předložil příslušné odůvodnění.

(34) Především je třeba jasně uvést, že stávající systém daňových odpočtů platí stejně pro všechna hospodářská odvětví. Nejde tedy o selektivní výhodu pro odvětví rybolovu, a tedy ani o státní podporu, nýbrž o všeobecné opatření.

(35) Umožněním daňových odpočtů, aniž by rybáři museli trávit noci mimo domov, by oznámený režim poskytl selektivní výhodu odvětví rybolovu, která není k dispozici ostatním odvětvím, a proto tento režim představuje státní podporu.

B. **Slučitelnost se společným trhem**

Článek 87 Smlouvy o ES

(36) Jelikož oznámené opatření představuje státní podporu, je nezbytné určit, zda je tato podpora slučitelná se společným trhem v rámci výjimek stanovených v čl. 87 odst. 2 a 3.

(37) V tomto případě nelze použít žádnou z výjimek podle čl. 87 odst. 2 Smlouvy o ES, protože dotčená reforma daňového systému není zaměřena na cíle uvedené v příslušných ustanoveních.

(38) Obdobně se nepoužijí ani výjimky uvedené v čl. 87 odst. 3 písm. a), b) nebo d), protože podpora nesměřuje do regionu s mimořádně nízkou životní úrovní nebo vysokou nezaměstnaností. Není také určena na pomoc uskutečnění významného projektu společného evropského zájmu ani k nápravě vážného narušení hospodářství Švédska a nemá za cíl podpořit kulturu či zachování kulturního dědictví.

(39) Dané opatření je rovněž nutné zkoumat podle Obecných pokynů pro posuzování státní podpory v odvětví rybolovu a akvakultury ([2]). Podle bodu 1.2 těchto obecných pokynů je státní podpora, která je udělena, aniž by příjemcům ukládala jakékoli povinnosti, a která je určena ke zlepšení situace podniků a zvýšení jejich obchodní likvidity a vede ke zvýšení příjmu příjemců, jakožto provozní podpora neslučitelná se společným trhem.

([1]) *Itálie v. Komise*, věc 173/73, Sb. rozh. 1974, s. 709 bod 17.

([2]) Úř. věst. C 19, 20.1.2001, s. 7.

(40) Pro účely stanovení slučitelnosti se společným trhem Soudní dvůr rozhodl, že Komise je vázána pokyny a sděleními, které přijala v oblasti kontroly státních podpor, pokud se neodchylují od norem Smlouvy a jsou-li akceptovány členskými státy ([1]). Zadruhé podle článku 253 Smlouvy o ES musí Komise svá rozhodnutí odůvodňovat, a to včetně rozhodnutí, kterými odmítá prohlásit podpory za slučitelné se společným trhem na základě čl. 92 odst. 3 písm. c) Smlouvy ([2]). Jelikož Švédsko předložilo další argumenty, Komise se v souladu se svými povinnostmi podle článku 10 Smlouvy o ES těmito argumenty zabývá v další části svého hodnocení slučitelnosti režimu se společným trhem.

Rovné postavení z hlediska zdanění

(41) Podle švédských orgánů byl režim navržen kvůli odstranění nerovnováhy mezi rybáři, kteří mají přístup k současným daňovým odpočtům (tj. těmi, kteří tráví noci mimo domov), a těmi, kteří k nim přístup nemají (rybáři lovící při pobřeží či v jezerech). V rámci tohoto režimu získají rybáři, kteří netráví noci mimo domov, stejné podmínky z hlediska zdanění jako rybáři, kteří noci mimo domov tráví. V jiných odvětvích se stávající pravidla pro daňové odpočty za zvýšené životní náklady nemění.

(42) Švédské orgány se domnívají, že rybáři, kteří na svých rybářských plavbách netráví noci mimo domov, nemají celkově vzato nižší náklady než ti rybáři z povolání, kteří podnikají delší rybářské plavby zahrnující přenocování. Proto tyto orgány soudí, že je vhodné oběma skupinám rybářů poskytnout stejné daňové zacházení.

(43) Přestože je toto jeden z hlavních argumentů ve prospěch oznámeného režimu, byly švédské orgány schopny předložit jen hrubý odhad toho, kolik z 2 000 činných licencovaných rybářů podniká rybářské plavby zahrnující trávení nocí mimo domov. Co je ještě důležitější, tyto orgány nejsou s to předložit žádné údaje o dotyčných druzích nákladů, které by umožnily provést srovnání mezi náklady vznikajícími těmto dvěma skupinám rybářů.

(44) Bez údajů prokazujících, že oběma skupinám rybářů z povolání ve skutečnosti vznikají stejné náklady bez ohledu na to, zda jejich plavby zahrnují přenocování, je třeba usoudit, že navrhovaný systém nepříznivě ovlivní podmínky obchodu ve švédském odvětví rybolovu, a je tedy neslučitelný s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy o ES.

(45) Argument, že by nový systém vyrovnal podmínky hospodářské soutěže mezi švédskými rybáři na jedné straně a dánskými a norskými rybáři na straně druhé, nemá v této souvislosti význam, protože tento režim sám o sobě nepříznivě ovlivňuje podmínky obchodu ve švédském odvětví rybolovu.

(46) Argument švédských orgánů, že mnoho rybářů z povolání ve Švédsku podniká dlouhé rybářské plavby zčásti proto, že Švédsko má podlouhlý zeměpisný tvar s dlouhým pobřežím Severního moře, a zvláště Baltského moře, nelze považovat za argument na podporu tvrzení, že nový systém odstraňuje nerovnováhu mezi rybáři lovícími na moři a rybáři lovícími v jezerech, pokud jde o přístup k systému daňových odpočtů. Tento aspekt naopak svědčí o tom, že mezi rybolovnými činnostmi těchto dvou skupin rybářů je významný rozdíl, kterým lze odůvodnit rozdílné zacházení v rámci daňového režimu.

Lepší využití správních zdrojů

(47) Konečně švédské orgány uvádějí, že navrhovaný systém daňových odpočtů povede k lepšímu využití správních zdrojů, protože již nebude nutné odpočty vypočítávat na základě celkového počtu dní rybolovu, ale bude se používat roční paušální částka vypočítaná z ročního příjmu z rybolovu.

(48) Skutečně lze očekávat, že systém pracující s roční paušální částkou povede k lepšímu využití správních zdrojů, než když se vypočítává denní paušální částka. Pro rybáře z povolání však neplatí žádná specifická pravidla ohledně účetnictví a vedení účetních knih a švédské orgány nemohou předložit statistické údaje o příjmech rybářů z povolání pocházejících výlučně z rybolovu. Vzhledem k tomu, že většina rybářů má příjmy z více než jedné pracovní činnosti, by se tedy mělo mít za to, že roční paušální částku vypočítanou z ročního příjmu z rybolovu lze stanovit obtížně. Zvláště je třeba uvést, že Komise nechápe, jakou výhodu by měla změna systému přechodem na výpočet odpočtů z ročního příjmu, protože počet dní rybolovu se eviduje v souladu s předpisy společné rybářské politiky, a jde tedy o snadno dostupný údaj.

([1]) *Comité international de la rayonne et des fibres synthétiques v. Komise*, C-313/90, Sb. rozh. 1993, s. I-*1125*.
([2]) *Francie v. Komise*, C-482/99, Sb. rozh. 2003, s. I-1487.

(49) Kromě toho švédské orgány v dopisu ze dne 9. listopadu 2004 naznačují, že přibližně pro 1 500 rybářů by mohlo být i nadále výhodnější uplatňovat odpočty skutečných nákladů, jak je popsáno v 10. bodu odůvodnění. Je proto nanejvýš pravděpodobné, že se nový režim bude vztahovat jen na těch 500 rybářů, kteří v rámci stávajícího režimu nemají na tyto odpočty nárok. I když by tedy navrhovaný systém mohl být efektivnější, znamenal by zvýšení celkové administrativní zátěže oproti současnému stavu, kdy se takový odpočet na tyto rybáře nevztahuje.

Závěr

(50) S ohledem na uvedené důvody považuje Komise dotyčný režim za státní podporu neslučitelnou s článkem 87 Smlouvy o ES.

VI.

ZÁVĚR

(51) Na základě hodnocení provedeného v oddílu IV. Komise soudí, že tento režim podpory je neslučitelný se společným trhem do té míry, do jaké rybářům z povolání umožňuje uplatňovat určité daňové odpočty za zvýšené životní náklady bez ohledu na to, zda jejich rybolovná činnost zahrnuje přenocování mimo domov,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Návrh novely zákona o dani z příjmů (1999:1229) s názvem „daňové odpočty pro rybáře z povolání“ navržený Švédskem je neslučitelný se společným trhem.

Švédsko nesmí zavést režim podpory uvedený v prvním odstavci.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Švédskému království.

V Bruselu dne 8. února 2006.

Za Komisi
Joe BORG
člen Komise